

ELŐSZÓ

Két szempontból lép túl a *Szövegek között* sorozat önmagán. Az egyik – nevezzük egyszerűen – technikai, másik – nevezzük némileg bonyolultabban – kulturális földrajzi. Ami az első szempontot illeti, ennek pénzügyi-gazdasági, valamint a befogadás felől magyarázható okai volnának megjelölhetők. A papíralakban kiadott sorozatra a katasztrofális egyetemi-tanszéki pénzügyi-gazdasági viszonyok között immár nem jut pénz, a nem olcsóbbá váló nyomtatási költségek fedezésére a legjobb indulattal sem teremthetők elő a keretek. Ugyanakkor a szükségből erény is faragható: a tapasztalat igazolni látszik azokat a felméréseket-számításokat, miszerint az olvasók egy – messze nem jelentéktelen – hányada nem könyvtárból, nyomtatott könyvből szerzi be információit, különféle dolgozataihoz szükséges forrásmunkáit, rövidebben: az internetre föltett anyagok után érdeklődik, onnan dolgozik, azokba olvas bele. Az erre történő ráismerés készítette arra a sorozat szerkesztőit, hogy megkíséreljék továbbéltetni a sorozatot (s erre máshonnan érkező készítés is ösztönzött), méghozzá az eddigiektől szellemiekben nem, a közvetítés minőségét tekintve azonban más formában. Ami pedig a kulturális földrajzi „terjeszkedést” illeti, Kovács Flóra szerkesztő ötlete volt, hogy miután tanszékünk sűrű, termékeny kapcsolatokat ápol a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Irodalomtudományi Intézetének oktatóival és részképzéses hallgatóival, érdemes annak megkísérlése: bevonhatók-e a sorozat munkálataiba, hajlandók-e közreműködni a hagyományosan sokszínű, nemcsak irodalomtörténeti/elméleti, hanem kultúratudományi dolgozatok gyűjteményének megszervezésébe. Itt mondunk köszönetet kolozsvári kollégáinknak, hogy kiváló hallgatóik, doctorandusaik dolgozatai közül néhányat rendelkezésünkre bocsátottak, ezáltal a SZTE BTK Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék által művelt többféle diszciplínát újabb perspektívájú írásokkal tették színvonalasabbá. Ami kitűnhet: a szegedi-kolozsvári érdeklődési irányok sok tekintetben fedik, más tekintetben kiegészítik egymást.

Ugyancsak kitetszhet, hogy a kultúratudományi megközelítések nem szorítják háttérbe, nem teszik kétségessé az irodalom/színház/filmtudományi/elméleti megfontolásokat, inkább módszerek, elgondolások találkozása vezeti a kötet szerzőinek írásait, olyan irányba tájékoztatnak, amely eleve számol a módszertani lehetőségek elfogulatlanságával, többféleségével, s elutasítja mindenféle kizárólagosság, kötelező érvényűség érvényesítését. Egyben a szerkesztők szándékaival teljes összhangban a sokszínűség, a nyitottság, az idegenségtapasztalatból származtatott kultúraköziség nézőpontjaival igyekeznek élni a szerzők. A vizsgálódási terület széles, a (rész)diszciplínák spektruma igencsak tarka, s talán ez is hozzájárul a kötet érdekességéhez. Akad másodközlés is, ezt indokolhatja, hogy az első publikáció viszonylag kevesek által olvasott orgánumban jelent meg, ezen a helyen azonban a több – másféle – tanulmány keretében új jelentéssel töltődik fel. A filológia jelenléte bizonyítja, hogy az úgynevezett hagyományos irodalomtörténetírás sem jár rosszul, a kötetben meg nem jelent, elfelejtett Krúdy- és Juhász Gyula-írások mindenképpen érdeemesek arra, hogy kiássuk a hírlapi közlés elfedéséből.

Reménykedünk abban, hogy a *Szövegek között* ebben a formában is megleli olvasóit.

Szeged, 2013. február végén

Fried István